

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Master of Science in de sociologie (master) van de Vrije Universiteit Brussel**

Samenvattende bevindingen en overwegingen

datum	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
7 juni 2016	visitatierapport.
onderwerp	
Accreditatiebesluit (004703)	Op 10 en 11 maart 2015 werd de Master Sociologie van de VUB in het kader van een onderwijsvisiteatie op haar kwaliteit geëvalueerd door een commissie van onafhankelijke
bijlagen	experten. In deze samenvatting, die een momentopname weergeeft, worden de
4	belangrijkste bevindingen van de commissie opgelijst.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.

De masteropleiding wordt ingericht door de Faculteit Economische en Sociale Wetenschappen en Solvay Business School (ES). De faculteitsraad bespreekt onderwijsgerelateerde onderwerpen. De opleidingsraad Sociologie werkt permanent aan de kwaliteit van de opleiding. Het hoofddoel is het vormen van competente onderzoekers in een sociologie die wordt beschouwd als een theorie-gestuurde empirische wetenschap. De commissie waardeert het feit dat deze visie in de lijn ligt met de algemene VUB-Onderwijsvisie. Het feit dat de opleidingen zich ook kunnen profileren binnen deze heldere VUB-doelstellingen, draagt des te meer bij aan het positieve oordeel van de commissie.

De beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten passen binnen het Vlaamse kwalificatieraamwerk en het domeinspecifieke leerresultatenkader. De opleidingsverantwoordelijken beogen sociologen op te leiden die in staat zijn wetenschappelijk onderzoek uit te voeren op het niveau van een beginnend onderzoeker en te functioneren op het niveau van een beginnende professional. De commissie staat positief tegenover de klemtoon op het vormen van onderzoeksociologen, maar meent dat dit nog explicieter gemaakt kan worden in de informele communicatie met studenten over de leerresultaten. De beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten sluiten aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het vakgebied en het beroepenveld worden gesteld. De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat de verschillende beroepenvelden behoefte hebben aan onderzoekers, waarbij onderzoeksvaardigheden kunnen beschouwd worden als basiscompetenties die overdraagbaar zijn naar andere beroepenvelden. De commissie waardeert bovendien dat de masteropleiding haar opleidingsspecifieke leerresultaten aftoetst aan de beroepscompetentieprofielen zoals opgesteld door de

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed.

De masteropleiding bestaat uit een verplicht gedeelte van 36 studiepunten en een keuzegedeelte van 24 studiepunten. De opbouw van het verplicht gedeelte is geïnspireerd op de bachelorleerlijnen. Studenten krijgen een theoretische vorming (6 studiepunten), een gevorderde methodologische vorming (6 studiepunten) en een opleidingsonderdeel dat beide integreert (het Masterseminarie, 6 studiepunten). Het masterseminarie begeleidt studenten collectief bij het uitwerken van de masterproef. De masterproef zelf is goed voor 18 studiepunten.

De commissie stelt vast dat de focus ligt op kwantitatief onderzoek. De band tussen onderwijs en onderzoek wordt adequaat versterkt, zowel via de masterproef als door het aangeven van verwijzingen naar lopend onderzoek tijdens de colleges. De commissie meent echter dat het gebruik van gastdocenten opgedreven kan worden, ook ten behoeve van het versterken van de arbeidsmarktorientatie. De commissie raadt aan om op zoek te gaan naar creatieve oplossingen, eventueel in de richting van het aanbieden van onderzoeksopdrachten van buiten de faculteit in het kader van de masterproef. De commissie apprecieert de keuze om vooral studentgerichte werkvormen te hanteren en het feit dat er specifieke accenten gelegd worden gericht op werkstudenten (e-learning, discussiemomenten, individuele begeleiding, inclusief besprekingen via Skype en video-opnames van de hoorcolleges). De studenten zijn wel vragende partij naar meer duidelijkheid inzake de verwachtingen ten aanzien van de aangeboden literatuur en/of readers. De masteropleiding beschikt over voldoende personeel om haar opdracht op een kwalitatief goede manier uit te voeren. Er zijn voldoende stafleden, maar de situatie is kwetsbaar en het aantal personeelsleden legt een beperking op het aantal (keuze)opleidingsonderdelen. De studenten geven wel aan dat het personeel enthousiast is om kwalitatief onderwijs aan te bieden. Ook over de didactische en onderwijskundige deskundigheid hebben de studenten zich positief uitgesproken. De commissie waardeert het feit dat alle nieuw aangestelde docenten verplicht deelnemen aan een onderwijsprofessionaliseringstraject. De commissie stelt bovendien tot haar genoegen vast dat alle sinds 2011 aangeworven docenten en een voltijds lid van het assiterend academisch personeel dit traject op vrijwillige basis gevolgd hebben. Ook organiseert het Departement Onderwijsbeleid een regulier cursusaanbod rond diverse didactische thema's. Ten slotte wil de commissie haar appreciatie uiten in verband met de vakinhoudelijke expertise.

Programma, personeel en voorzieningen vormen voor de studenten een samenhangende onderwijsleeromgeving.

Studenten worden via informatiemomenten tijdig geïnformeerd wanneer een keuze zich aandient in de opleiding. Het academisch personeel verwijst indien nodig ook masterstudenten door naar het StudieBegeleidingsCentrum. Op opleidingsniveau staan de professoren en assistenten zelf ter beschikking van de studenten, maar de studie- en studietrajectbegeleiding gebeuren op centraal niveau, ook door het StudieBegeleidingsCentrum. De studenten, alsook de commissie, zijn tevreden over deze ondersteunende voorzieningen.

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als voldoende.

Het opleidingsspecifieke toetsbeleid gaat uit van de VUB-visie op evalueren. Concreet sturen vijf principes het evaluatiebeleid: congruentie, combinatie, communicatie, constructie, context. De masterstudenten geven aan dat telkens duidelijk is wat er van hen verwacht wordt en dat zij regelmatig feedback krijgen op hun prestaties. De docent staat zelf in voor de inhoudelijke kwaliteitsbewaking van het evaluatiegebeuren, waarbij verschillende docenten aanvullend een toetsmatrijs opstellen met antwoord- en/of verbeterleutels. De commissie meent dat hiermee de transparantie, betrouwbaarheid en validiteit van de beoordeling in orde is. Ook is er voldoende variatie in toetsvormen. Het gerealiseerd eindniveau komt overeen met het beoogd niveau.

De masterproef heeft bij voorkeur het formaat van een wetenschappelijk artikel. De procesbegeleiding van de masterproef gebeurt in het masterseminarie. Er wordt een afzonderlijk evaluatiedocument gebruikt, dat wordt toegelicht tijdens de eerste bijeenkomst van het masterseminarie. De leden van de jury alsook de promotor dienen een ingevuld evaluatiedocument, samen met het corresponderende cijfer, door te geven aan het faculteitssecretariaat. Na de mondelinge verdediging kan er overgegaan worden tot de deliberatie. De commissie meent wel dat het wetenschappelijk niveau varieert en dat de scores soms relatief hoog uitvallen.

Voor de masteropleiding bedraagt het studierendement 77%. Het percentage afgestudeerden van de masteropleiding bedraagt voor de instroomcohortes 2008 tot en met 2010 77%. Er bestaat niet onmiddellijk een trend naar studieduurverlenging. De commissie stelt vast dat deze cijfergegevens vergelijkbaar zijn met die van de andere Vlaamse instellingen. Meer dan de helft van de alumni stroomt na de opleiding rechtstreeks door naar het onderzoek. De alumni geven echter aan dat de communicatie over de beroepsmogelijkheden van het diploma verbeterd kan worden. Toch vinden zij relatief makkelijk de weg naar de arbeidsmarkt.

De VUB heeft een repliek ingediend op de voldoende onder deze generieke kwaliteitswaarborg. Volgens de VUB bestrijkt het eindoordeel van de commissie op dit onderdeel onvoldoende de inhoudelijke reikwijdte van deze kwaliteitswaarborg en is het oordeel van de commissie over de masterproeven niet-proportioneel, niet gemotiveerd en biedt het geen aanknopingspunt voor toekomstig onderwijsbeleid. In haar definitieve besluit heeft de NVAO de repliek van de VUB meegewogen en is tot het oordeel gekomen dat de commissie het protocol heeft gevolgd en dat het advies van de commissie voor het generieke kwaliteitswaarborg 3 navolgbaar is. De commissie stelt in haar rapport dat het wetenschappelijk niveau van de afgeleverde masterproeven soms varieert en dat zij masterproeven heeft gezien die zij nipt aan de maat beschouwt. Tevens waarschuwt de commissie voor een al te routinematig gebruik van dezelfde statistische modellen. Dit is wat de NVAO betreft voldoende motivering voor een voldoende in plaats van een goed op de generieke kwaliteitswaarborg 3.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Master of Science in de sociologie (master) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie in het bijzonder.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Master of Science in de sociologie (master) van de Vrije Universiteit Brussel.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Master of Science in de sociologie (master) georganiseerd door de Vrije Universiteit Brussel. De opleiding wordt aangeboden te Brussel zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 7 juni 2016

De NVAO
Voor deze:

Ann Verreth
(vicevoorzitter)

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 20 mei 2016 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

Pagina 5 van 8 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

Oordeel	
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel opleiding	Voldoende

Naam instelling	Vrije Universiteit Brussel
Adres instelling	Pleinlaan 2 B-1050 ELSENE België
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Universitaire Associatie Brussel
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Master of Science in de sociologie
Niveau en oriëntatie	master
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Geen – Ja
Onderwijsstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Brussel
Studieomvang (in studiepunten)	60
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30/09/2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2015-2016 en de daaropvolgende academiejaren
(Delen van) studiegebied(en)	politieke en sociale wetenschappen
ISCED benaming van het studiegebied	Social sciences, business and law - Sociology and cultural studies

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Een diepgaande kennis hebben van theorieën en concepten van één of meerdere deeldomeinen van de sociologie.
2. Maatschappelijke en sociaal-wetenschappelijke vraagstukken vatten en uiteenzetten in sociologische termen, vertalen in sociologische onderzoeksvragen, deze beantwoorden conform wetenschappelijke criteria.
3. Op wetenschappelijk verantwoorde wijze helder en gevat presenteren en rapporteren, zowel schriftelijk als mondeling.
4. Kwalitatieve of kwantitatieve data analyseren aan de hand van gevorderde technieken en de resultaten kritisch duiden.
5. Een wetenschappelijk onderbouwde en doordachte argumentatie vormen over maatschappelijke problemen en/of gerelateerde beleidsoplossingen.
6. In staat zijn relevante ontwikkelingen binnen één of meerdere maatschappelijke deeldomeinen op te volgen.

Voorzitter:

- Prof. em. dr. Jules L. Peschar, emeritus hoogleraar onderwijssociologie, basiseenheid Sociologie, Rijksuniversiteit Groningen;

Leden:

- Prof. dr. Jeroen Winkels, Directeur ITS, Radboud Universiteit Nijmegen, Vice-voorzitter van het College van Bestuur, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. Marc Vermeulen, hoogleraar sociologie, Tilburg University en aan Open Universiteit Nederland;
- Prof. em. dr. Mart-Jan de Jong, emeritus hoogleraar sociologie, Roosevelt Academy University College;
- Mevr. Liesbeth Maene, studente Bachelor in de Politieke Wetenschappen en Sociologie, Katholieke Universiteit Leuven (student-lid).
- Mevr. Chana De Wilde, studente Master of Science in de Sociologie, Universiteit Gent (student-lid)

De commissie werd ondersteund door Jasper Stockmans, secretaris.